

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ & ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (15η)
ΤΜΗΜΑ Β΄

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
 Αθήνα, 31/12/2013

ΠΟΛ. 1288

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. Κωδ. : 101 84 Αθήνα
Πληροφορίες : Δημ. Σταθάς – Α. Λουγκάνη
Τηλέφωνο : 210-3610030
 210-3610065

ΠΡΟΣ: Ως Π.Δ.

ΘΕΜΑ: «Κατηγορίες υπόχρεων απεικόνισης συναλλαγών που υποχρεούνται στη χρησιμοποίηση φορολογικού μηχανισμού Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ., καθώς και κατηγορίες υπόχρεων απεικόνισης συναλλαγών που εξαιρούνται από τη χρησιμοποίηση φορολογικών μηχανισμών Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. του ν. 1809/1988 (ΦΕΚ 222 Α΄).»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 1 του ν. 1809/1988 «Καθιέρωση Φορολογικών Μηχανισμών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 222 Α΄), όπως ισχύουν.

2. Την απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών 1051082/549/0015/ΠΟΛ.1082/2.6.2003 (ΦΕΚ 743 Β΄) «Καθιέρωση υποχρέωσης χρησιμοποίησης Ειδικών Ασφαλών Διατάξεων Σήμανσης Στοιχείων του ν. 1809/1988 όπως ισχύει, για την έκδοση, σήμανση και διαφύλαξη των στοιχείων του Κ.Β.Σ. (π.δ. 186/ 1992), που εκδίδονται με μηχανογραφικό τρόπο - Συμπλήρωση και κωδικοποίηση της Α.Υ.Ο.Ο. 1102389/913/0015/ΠΟΛ. 1284/20.12.2002 (ΦΕΚ 3 Β΄/2003)».

3. Την απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών 1055264/491/0015/ΠΟΛ. 1061/1.7.2004 (ΦΕΚ 1051 Β΄) «Προαιρετική χρησιμοποίηση των Ειδικών Ασφαλών Φορολογικών Διατάξεων Σήμανσης Στοιχείων «ΕΑΦΔΣΣ» για τα στοιχεία που εκδίδονται

από τον υπόχρεο εκτός επαγγελματικής του εγκατάστασης επί οχημάτων, με τη χρησιμοποίηση φορητών ηλεκτρονικών υπολογιστών».

4. Την αριθμ. Δ6Α 1196756 ΕΞ 2013/23.11.2013 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υφυπουργού Οικονομικών «Συμπλήρωση της αριθ. Δ6Α 1015213/28-1-2013 (Β' 130 και 372) απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Υφυπουργού Οικονομικών "Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών"» (ΦΕΚ 3317 Β'/27.12.2013).

5. Ότι, από 1.1.2014, με την κατάργηση των υποχρεώσεων τήρησης πρόσθετων βιβλίων και της θεώρησης φορολογικών στοιχείων, που προβλέπονται από τον Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ν. 4093/2012, υποπαράγραφος Ε1), επέρχονται ορισμένες διαφοροποιήσεις ως προς την έκδοση αποδείξεων λιανικών συναλλαγών, από συγκεκριμένες κατηγορίες υπόχρεων συναλλαγών και κρίνεται απαραίτητο να παρασχεθούν σ' αυτές τις κατηγορίες επιτηδευματιών, οι αναγκαίες διευκολύνσεις στην άσκηση της επαγγελματικής τους δραστηριότητας.

6. Ότι, από την απόφαση αυτή, δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Αποφασίζουμε

Ορίζουμε τους υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ν. 4093/2012, υποπαράγραφος Ε1) που υποχρεούνται να σημαίνουν με τη χρησιμοποίηση φορολογικού μηχανισμού Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. του ν. 1809/1988 (ΦΕΚ 222 Α') τις μηχανογραφικά εκδιδόμενες αποδείξεις λιανικών συναλλαγών, καθώς και τους υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών που απαλλάσσονται από τη χρησιμοποίηση φορολογικών μηχανισμών Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. ως εξής:

1. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 έως και 5 της παρούσας, οι υπόχρεοι απεικόνισης συναλλαγών υποχρεούνται να σημαίνουν με φορολογικό μηχανισμό Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. του ν. 1809/1988 (ΦΕΚ 222 Α') τις αποδείξεις λιανικών συναλλαγών που εκδίδουν με μηχανογραφικό τρόπο (ηλεκτρονικό υπολογιστή).

2. Οι παρακάτω κατηγορίες υπόχρεων απεικόνισης συναλλαγών δύνανται να μη χρησιμοποιούν φορολογικό μηχανισμό Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. του ν. 1809/1988 (ΦΕΚ 222 Α'), για την έκδοση των αποδείξεων λιανικών συναλλαγών με μηχανογραφικό τρόπο, ανεξάρτητα

από την κατηγορία των βιβλίων που τηρούν και την μορφή του φορέα τους (φυσικά ή νομικά πρόσωπα):

α) Ο εκμεταλλευτής χώρου διαμονής ή φιλοξενίας, εκπαιδευτηρίου, παιδικού σταθμού, κλινικής ή θεραπευτηρίου, κέντρων αισθητικής, γυμναστηρίων, χώρου στάθμευσης, καθώς και οι γιατροί και οδοντίατροι με την προϋπόθεση ότι, στις εκδιδόμενες αποδείξεις αναγράφουν και το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του πελάτη, με εξαίρεση τον εκμεταλλευτή χώρου στάθμευσης, που μπορεί να αναγράφει τον αριθμό κυκλοφορίας του οχήματος του πελάτη.

β) Ο εκμεταλλευτής θεαμάτων, ο πράκτορας κρατικών λαχείων, ΠΡΟ-ΠΟ, ΛΟΤΤΟ και συναφών, η επιχείρηση μεταφοράς προσώπων γενικά, με εξαίρεση τον εκμεταλλευτή ΤΑΞΙ.

3. Απαλλάσσονται από την υποχρέωση χρησιμοποίησης Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. του ν. 1809/1988 για την έκδοση των αποδείξεων λιανικών συναλλαγών το Δημόσιο, οι Δήμοι και τα λοιπά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τα Τραπεζικά - Πιστωτικά Ιδρύματα.

4. Οι αποδείξεις λιανικών συναλλαγών της παραγράφου 5 του άρθρου 7 του Κ.Φ.Α.Σ., καθώς και οι αποδείξεις που εκδίδονται εκτός της επαγγελματικής εγκατάστασης του υπόχρεου απεικόνισης συναλλαγών, εξαιρούνται από τη χρησιμοποίηση φορολογικού μηχανισμού Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ., με εξαίρεση τους πωλητές (αγρότες – μεταπωλητές) σε λαϊκές αγορές.

5. Όσοι από τους πιο πάνω υπόχρεους απεικόνισης συναλλαγών, εκτός από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα για την οποία τους παρέχεται η δυνατότητα να μη χρησιμοποιούν φορολογικό μηχανισμό Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ., διατηρούν μόνιμη επαγγελματική εγκατάσταση (κατάστημα), από την οποία πωλούν λιανικώς αγαθά ή παρέχουν υπηρεσίες στο κοινό (π.χ. ηλεκτρολόγοι, υδραυλικοί, που πωλούν ηλεκτρολογικά ή υδραυλικά είδη) ή από την επαγγελματική τους εγκατάσταση ασκούν παράλληλα και άλλη δραστηριότητα για την οποία υπάρχει υποχρέωση χρησιμοποίησης φορολογικής ταμειακής μηχανής, υποχρεούνται να εκδίδουν τις αποδείξεις λιανικών συναλλαγών, τουλάχιστον για τη δραστηριότητά τους αυτή, με τη χρήση φορολογικού μηχανισμού Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ.

6. Οι κάτωθι αποφάσεις καταργούνται:

α. Η απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών 1051082/549/0015/ΠΟΛ. 1082/2.6.2003 (ΦΕΚ 743 Β΄) «Καθιέρωση υποχρέωσης χρησιμοποίησης Ειδικών Ασφαλών Διατάξεων Σήμανσης Στοιχείων του ν. 1809/1988

όπως ισχύει, για την έκδοση, σήμανση και διαφύλαξη των στοιχείων του Κ.Β.Σ. (π.δ. 186/1992), που εκδίδονται με μηχανογραφικό τρόπο - Συμπλήρωση και κωδικοποίηση της Α.Υ.Ο.Ο. 1102389/913/0015/ΠΟΛ. 1284/20.12.2002 (ΦΕΚ 3 Β'/2003)».

β. Η απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών 1055264/491/0015/ΠΟΛ. 1061/1.7.2004 (ΦΕΚ 1051 Β') «Προαιρετική χρησιμοποίηση των Ειδικών Ασφαλών Φορολογικών Διατάξεων Σήμανσης Στοιχείων «ΕΑΦΔΣΣ» για τα στοιχεία που εκδίδονται από τον υπόχρεο εκτός επαγγελματικής του εγκατάστασης επί οχημάτων, με τη χρησιμοποίηση φορητών ηλεκτρονικών υπολογιστών».

7. Η παρούσα απόφαση ισχύει έως και 31.12.2014.

8. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ακριβές Αντίγραφο
Προϊστάμενος της Γραμματείας

Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων
Θεοχάρης Θεοχάρης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ**I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

1. Αποδέκτες πίνακα Β' (εκτός του 2).
2. Αποδέκτες πίνακα ΣΤ' (μόνο τα 1, 2 και 3).
3. Κεντρική Υπηρεσία Σ.Δ.Ο.Ε.
4. Εθνικό Τυπογραφείο (για δημοσίευση)

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες πίνακα Η'.
2. Αποδέκτες πίνακα Θ' (μόνο τα 1, 2, 3).
3. Αποδέκτες πίνακα Ι'.
4. Αποδέκτες πίνακα ΙΒ'.
5. Αποδέκτες πίνακα ΙΣΤ'.

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων
4. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντή Φορολογίας
5. Γραφεία κ.κ. Γεν. Δ/ντών
6. Γραφείο Επικοινωνίας και Πληροφόρησης Πολιτών
7. Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
8. Δ/ση Βιβλίων και Στοιχείων (Δ15)
  - α) Γραφείο κ. Δ/ντή (2 αντίγραφα).
  - β) Τμήματα Α', Β', Γ' (από 10 αντίγραφα)